

Bakotić, Jure (1906), službenik; nogometni sudac, savezni instruktor-kontrolor. Dugogodišnji član i predsjednik organizacije nogometnih sudaca Rijeke te član IO Saveza nogometnih sudaca Hrvatske. Dobitnik Zlatne plakete NSJ i Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1972).

Bakov, Jaša (1906—74), atletski reprezentativac, trener, profesor književnosti. God. 1937 postavio JR u skoku motkom. Sudjelovao na OI 1936. Napisao: *Atletske pilule*, 1946 i 1962; *Atletski biseri*, 1965; *Klizački sport na prirodnom ledu*, 1965; *Japanska olimpijada*, 1966 i dr.

Bakrač, Boris (1912), dipl. inž. građevinarstva, član Savjeta federacije, društveno-politički i sp. radnik; nosilac Partizanske spomenice 1941 i drugih visokih odlikovanja; od Oslobođenja na istaknutim državnim, političkim i privrednim funkcijama u SRH i federaciji. Bio je predsjednik Nogometnog saveza Hrvatske i Saveza sportova Hrvatske; 1952—62 predsjednik JOK, a od 1960 član CIO. Dobitnik Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1958), Specijalne zlatne plakete NSJ (1969), Zlatne značke SFKJ (1976), i Republičke nagrade fizičke kulture SRH za životno djelo (1981). Autor niza stručnih članaka o sportu i f. k.

Bakran, Zvonimir (1897—1977), učitelj; planinar, prvoborac NOR. Prije i poslije I svj. rata aktivan član Radničkog turističkog društva Prijatelj prirode u Zagrebu; zaslužan za izgradnju planinarskog doma na Glavici iznad Zagreba.

bal, šah: postotak, odn. br. poena koje igrač mora postići da bi ispunio uvjet za osvajanje međ. titule FIDE (majstor FIDE, međ. majstor, velemaistor). Norma se određuje posebno za svaki turnir ovisno o njegovoj kategoriji. Titula se priznaje igraču ako u roku od tri god. dva puta osvoji b. i ima određeni rejting (engl. rating).

Bala, Gustav (1947), docent Fakulteta fizičke kulture u Novom Sadu; 1978 obranio doktorsku disertaciju na Fakultetu za fizičko vaspitanje u Beogradu temom «Novi postupci za određivanje morfoloških tipova u osoba ženskog pola i njihov značaj u oblasti fizičke kulture». Napisao brojne stručne i naučne radove.

balanski stav → *klečeći stav*

Balas, Jolanda (1936), rum. reprezentativka u atletici, svj. rekorderka u skoku uvis sa 191 cm (1961); pobjednica na OI 1960 i 1964; dva puta prva na PE (1958 i 1962). Od 1956 do 1961 14 puta je poboljšala SR.

balast, jedrenje: uteg kojim se poboljšava stabilitet jedrilice; čvrsto je ugrađen na dnu peraje, izrađen od olova, ljevenog željeza ili željeznih otpadaka zalijepljenih betonom ili umjetnom smolom; katkada b. može biti i pokretan (kamenje ili uteg na dnu čamca).

balbis, 1) atletika: postolje s kojeg su ant. Grci bacali disk i koplje; 2) konjički sport: u ant. nadmetanjima oznaka za startnu i ciljnu liniju za utrku konjima i zapregama.

Balck, Viktor Gustaf (1844—1928), šved. oficir; gimnastičar, upravitelj vojnog zavoda za gimnastiku i mačevanje, gl. nastavnik i direktor Centralnog gimnastičkog instituta u Stockholmu. Kao poznavalac F. Bučara, 1903 je posjetio Zagreb i održao predavanje s projekcijama o Nordijskim zimskim igrama. Jedan od osnivača CIO, predsjednik ISU (1893—1925).

Balczo, Andras (1935), mađ. reprezentativac u modernom petoboju, član kluba Csepel iz Budimpešte. Na OI 1960 član je pobjedničke ekipe, a na OI 1968 drugi je pojedinačno

i ponovno član pobjedničke ekipe. Zlatnu medalju na OI 1972 osvojio je u pojedinačnoj i momčadskoj konkurenciji. Prvo mjesto na PS osvojio je 1963, 1965—67 i 1969, a momčadski 1963, 1965—67 i 1970. Srebrne medalje dobio je na PS 1969 i 1971 u momčadskoj konkurenciji, a 1970 u pojedinačnoj.

balestra (tal.), 1) sprava za bacanje; 2) mačevanje: skok naprijed i ispad.

baletna noga, sinhronizirano plivanje: figura plivačice koja iz lednog položaja pruža jednu ili obje noge okomito uvis iznad površine vode, dok ruke odružuje prema dolje i trupom uranja dublje u vodu.

Balić, Ibrahim (1924), potpukovnik JNA; sp. radnik. Bivio se atletikom, nogometom i rukometom; član atletskog kluba Velež i Zbora atletskih sudaca u Mostaru. Kao atletski sudac sudjelovao na atletskom PE 1962 u Beogradu, 1966 na BI u Sarajevu. Član je Rukometnog kluba Lokomotiva i Međuopćinskog rukometnog odbora Mostar. Dobitnik Majске nagrade Saveza organizacija za fizičku kulturu BiH (1963).

balin, bočanje: najmanja i gl. (drvena) kugla (neokovana, bez ureza i neplombirana), promjera 35—37 mm. U igru se prvo ubacuje b., a zatim se prema njemu bližaju boće. Ona boća koja na kraju svih izbačaja ostane najbliža b., osvaja punat (poen), što je i cilj igre.

balinanje (slov.) → *bočanje*

balinton, sp. igra odbijanja, za dva ili četiri natjecatelja; kombinacija badmintona i stolnog tenisa. Igralište je duž. 10,97 m i šir. 3,66 m; mreža na sredini poprieko igrališta vis. je 1,52 m. Igra se drvenim ili plastičnim reketima presvučnim plutom (slični stolnoteniskim reketima, ali znatno duži) i lopticama za badminton. Broji se kao u stolnom tenisu (set do 21 poen, obavezno najmanje dva razlike). B. je rasprostranjen u Australiji i Novom Zelandu; igra se i u V. Britaniji.

balistička kontrakcija, biomehanika: brza mišićna kontrakcija; približavanje mišićnih pripoja u najkraćem vremenu; primjenjuje se u situaciji kada se teži postizavanju maksimalnih brzina.

balističko klatno, naprava koja u biomehaničkim istraživanjima služi za određivanje brzina kretanja nekog tijela. Veličina brzine određuje se na osnovi otklona koji je izazvalo tijelo udarajući u njihajući dio b. k. Pomoću b. k. može se ispitati brzina lopte udarene nogom ili rukom u sp. igrama, ili brzina udaraca u boričkim sportovima i dr.

J. BAKOV

B. BAKRAČ

J. BALAS

balistika, streljaštvo: nauka o kretanju izbačenih tijela, posebno projektila u cijevi oružja i izvan njih. Streljačka b. obrađuje pojave i pojmove vezane za sp. oružja; dijeli se na unutrašnju i vanjsku.

balkanska štafeta, atletika: natjecanje u štafetnom trčanju (800 m + 400 m + 200 m + 100 m) bila na programu BI od 1930 do 1940.

Balkanske igre (BI), regionalna natjecanja u različitim sp. granama između zemalja Balkanskog poluotoka. Nakon prvih neslužbenih BI u atletici 1929, one se redovito održavaju svake god. od 1930 (osim 1941—52). Do Apskog rata BI (šampionati, turniri, kupovi) održane su još i u rvanju (6 puta), nogometu (7 puta) i biciklizmu (1 put). Poslije završetka II svj. rata BI se obnavljaju, pa su 1946 održana natjecanja u sp. gimnastici, nogometu, odbojci, plivanju, vaterpolu, skokovima u vodu, streljaštvu i šahu; 1947 BI su proširene na boks i skijanje, a atletska natjecanja su obnovljena tek 1953. Nešto kasnije, u program BI uvedeni su još: košarka (1957 za muškarce, 1963 za žene), stolni tenis (1964), mačevanje (1968), automobilizam (1969), biciklizam (1971) i rukomet (1979). Od 1947 do prve pol. 1948 u pojedinim natjecanjima ovog područja sudjeluju i natjecatelji Mađarske, Čehoslovačke i Poljske, pa su ta natjecanja tada nazvana Balkansko-srednjoevropskim igrama (turnirima, šampionatima).

BALKANSKE IGRE, Atena 1950.